

Tribuna Nouă

REDACȚIA ȘI ADMINISTRATIJA
Bulev. Regina Maria Nr. 12. Tipografia „Aradul”

INSERTII
se primesc după tariful
Administrației ziarului
și la toate agențiile de
publicitate.

Abonamente:
an . 520 Lei
an . 260 Lei
an . 130 Lei

Lei ex.

ZIAR POLITIC NAȚIONAL
DIRECTOR: ION MONTANI.

2 Lei ex.

Lecțiunea Angliei

E dată și pentru noi

Arad, 6 Noemvrie

Un sociolog francez a spus cândva că mania marilor reforme este mai mare pericol în viața oamenilor. Alegeți din Anglia parțial acelas lucru. Istoria obișnuit de mult să așteptăm insulară lecțiunii de conștință a opiniilor publice. Ni s'a dat o nouă lecțiune și încă mai plină de înțeles decât

tuale alegeri în Franța, el va trebui fatal să bată drumul cel larg al păcii continentale, care e de acum trecută în conștiința integrală a lumii. Iar încă privește Rusia, avertimentul dela Tamisa să-i fie bine-venit. Vor înțelege oare, instigatorii dela Moscova, că o lume întreagă îi vestește cu o impetușitate crescândă?

Vom reține și o altă semnificație a aleg-riilor din Anglia. Alternarea la putere, într-o succesiune atât de vie, a celor două extreme ale vieții politice, ne spune, că chiar într-o țară cu o atât de intensă și complexă viață politică, socială și economică, cum este cea, care merge în fruntea tuturor, este imaginabil să se simplifice la două partide mecanicistul conducerii. Ce vom spune noi, cu ale noastre nefășite grupări, cu și fără program? Concluziile se impun limpezi pentru cristicine. În acest sens alegerile din Anglia primesc o amploare politică, din care pare a se desprinde disciplina unei minuante doctrine de stat a viitorului.

Și a venit la timp și victoria dlui Coolidge în Statele-Unite. Intre cele două partide istorice — cel republican (azi victorios) și cel democratic, — al treilea, zis „progresist” a fost măcinat, întocmai ca liberalii în Anglia, între două pietri de moară. S'a simplificat și acolo mașineria, — iată marele înțeles al celor două campanii electorale din cele două state conducătoare ale globului.

Șefii multelor noastre partide vor înțelege și ei oare?

Regimul minorităților în Ungaria.

Budapesta, 5 Nov. Pentru a completa stipulațiunile în vigoare relative la apărarea minorităților, guvernul a publicat un nou decret prin care prescrie judecătorilor și funcționarilor cunoașterea limbii minoritare în ținuturile unde populația minorităților reprezintă a cincea parte din populația întreagă a ținutului respectiv.

NOTE

Sportul și propaganda maghiară

NOTE

Arad, 6 Nov.
Ziarul maghiar „Ellenzek” din Cluj aduce știrea că „Comitetul Central” din București n'ar fi aprobat cererea clubului sportiv clujan KCA, de a-l invita la Cluj, pentru câteva mat-uri, pe dr. Posta Sandor.
Ziarul în chestiune se întreabă, cu o „candore angelică”, de cauzele acestui refuz și nu poate înțelege de ce la București se face politică dintr'o chestie de sport.

Nouă, știrea adusă de ziarul clujan, ne-a dat prilej să ne aducem aminte de primirea triumfală ce i-s'a făcut la Budapesta acestui dr. Posta Sandor, la întoarcerea-i, dela Olimpiada din Paris.
Ne aducem aminte de discursurile multe și cu tălc ce s'au rostit din belșug la banchetele ce s'au dat pentru a-i proslăvi „sabia maghiară”. Și ne aducem aminte de delirul presei budapestane în fața acestui dentist biruitor care parcă spintecase dintr'odată cu sabia lui pergamentul păcii dela Trianon.

Osanalele presei budapestane s'au auzit până departe. În aceste osanale se amestecau însă și amenințări și insulte la adresa noastră.
Acum Budapesta vrea să-i trimită „eroul” în propagandă în Ardealul nostru. Sub masca sportului, vrea să ne trimită în turneu pe acest închinător al sabiei, din care a făcut deja postavul roșu al atâțărilor necontenite.

Nu știm pe ce și-o fi bazând „Comitetul Central” din București refuzul, dar credem că acest refuz, de neînțeles pentru „Ellenzek” e la locul lui.

Ospitalitatea Românelor nu s'a desmintit niciodată. Uneori însă, această ospitalitate a fost prea largă și de dreptul dăunătoare. Vom primi, totdeauna, frațește pe cei ce vin la noi cu gânduri bune, în numele artei, și culturai ungurești; vom închide însă hotărît, granițele noastre înaintea acelor cari, în numele sovinișmului unguresc, vin la noi să tulbure liniștea și să-i imbecile pe conaționali lor cu visuri cari nu se vor realiza niciodată.

Proiectul legii de organizare a bisericii ortodoxe

Marți s'a ținut a patra și ultima ședință a comisunii de unificare bisericască, convocată de dl ministru al cultelor, Al. Lapadatu, spre a lua cunoștință de proiectul legii pentru organizarea unitară a bisericii ortodoxe române și a statutului de aplicare al acestei legi.

Au participat la lucrări I. P. S. mitropolitul primat Miron Cristea, I. P. S. mitropolitul Moldovei Pimen, I. P. S. mitropolitul Ardealului Nicolae Bălan, dl Dr. Valeriu Branice și dl ministru Al. Lapadatu.

S'a citit și examinat ultima parte a statutului. Ca și în ședințele precedente s'a constatat o perfectă unitate de vederi față de toate chestiunile venite în discuție, cu excepția celei privitoare la alegerea ierarhilor.

Deosebirea de vederi pe această chestie nefiind de principiu, ci numai de modalitate, este aproape sigur, că se va trece peste ea, toți membrii conferinței, fiind animați de sincera dorință de a adera în totul la proiectul de lege întocmit de dl ministru, pentru viitoarea organizare a bisericii ortodoxe române.

Presa italiană pro -- și contra noastră

Basarabia și comuniștii

Arad, 6 Nov.

În presa italiană s'au incins în timpul din urmă interesante discuții relative la suveranitatea României asupra Basarabiei. Ziarul nostru a publicat zilele trecute un documentat articol apărut în ziarul „Il Mondo” din capitala Italiei.

În discuțiile acestea a intervenit, veninos, și organul oficial al Internaționalei a III-a scris în limba italiană. Dacă n'am putut și nu putem înțelege atitudinea dlui Mussolini în chestia Basarabiei, atitudinea ziarului comunist italian o înțelegem pe deplin. Ne amintim de ziarul „Avanti” și de campania dusă de acest ziar împotriva României, pe timpul când la Budapesta dicta Bela Kun. Deslănțuirea ofensiviei trupelor roșii maghiare împotriva României a fost salutată de ziarul „Avanti” și de alte ziare socialiste italiene, cu un entuziasm de dreptul prustia.

Eroismul soldaților unguri era salutat în articole lirice. Toate ororile împotriva populației românești păcinoase erau scuzate, ca apoi, după câteva zile când a început contraofensiva românească, să țipe împotriva rășoiului și împotriva Românilor cari, vezi Doamne, nu vroiau să se lase bătuți și spânzurați de trupele sătoase de sânge ale lui Bela Kun — cel roșu.

Atunci ne-am convins de „statornicia” convingerilor bolșevicilor italieni, sătiii de fonduri dela Budapesta.

Organul comunist italian polemizând actualmente cu ziarul „Il Mondo”, amenință de dreptul cu cine, știe ce incidente între Italia și Rusia dacă guvernul din Roma ar ratifica tratatul relativ la Basarabia.

Răspunzând, ziarul „Il Mondo” se întreabă: „Ce însemnează astfel de amenințări? Cui sunt adrese? Această amenințare a organului bolșevic face și mai necesar un răspuns lămuritor al sferelor noastre oficiale asupra problemei ruso-române.”

D. I. G. Duca, ministrul de externe, va răspunde la discuția ministrului la Senat, în ședința de Vineri 7 c.

Armatele Micii Înțelegeri vor avea un comandant suprem?

— O Desmintire —

Belgrad, 4. — Știrea lansată de unele ziare din Berlin cuncă statele Micii Înțelegeri ar fi numit comandant suprem al armatelor lor, pe un general francez, se desminte categoric de către biroul presei dela ministerul de externe.

„Comuniștii noștri — continuă „Il Mondo” — ar voi să ne târască în detaliile unei polemici: nu ar putea să ies din aceste surprize puțin plăcute pentru ei? Mărturisesc, de pildă, că Adunarea Națională formată în timp ce trupele ruse erau încă în Basarabia, votă cu 86 procente de voturi înferea Basarabiei cu România. Nu ar fi destul? Admițând teza contrară, pot bolșevicii să vorbească de plebiscit? Dacă ne-ar spune în această privință ceva despre Georgia?”

Admițând plebiscitul, comuniștii nu uită părerea peremptorie dată de însuși Trozky, despre plebiscit? Trozky, care actualmente e figura cea mai semnificativă a lumii bolșevice, a scris că plebiscitul „reprezintă o cursă imperialistă de calitate inferioară sub pretextul democratic al autodeterminării naționale”.

„O altă părere de foarte mare autoritate o uită comuniștii noștri, relative la modul specific al Basarabiei: comuniștii noștri ne spun mereu că Basarabia e parte integrantă din ex-imperiu rus. Bine. Nu vreau să primească ca probă a naționalității române a Basarabiei tot ce au scris juriiști și generali grubi sub vechiul regim. Ipse dixit, pentru comuniști are „valoare” numai când privește centrele mișcării bolșevice: să le ierăm această explicabilă slăbiciune.”

„Le este de-ajuns lor la Rakowsky? El, actualul ambasador rus la Londra, a fost supus român și cunoaște bine chestia Basarabiei. Ei bine, iată ce scrie Rakowsky: „Se vorbește mult astăzi (1912) de răpirea și de fapta nevednică a unui Stat străin care nu-i aparține și care e locuit exclusiv de Români.”

„Vorbec de Basarabia”. Dar oligarhiei române îi lipsește curajul pentru a trage consecințele. E îngăduit să ne întrebăm

FOILETON

O. GOGA:

Corente de idei în literatura ardeleană, dela 1848 și până în zilele noastre

— Fragmente din conferința rostită la adunarea semicentenară a „Astrii” în 1911 la Blaj —

Cipariu, în ale sale „Principii de limbă și scriptură”, sub influința ideilor curente, pornind din principii că limba română, ca dialect italian, la începutul arătării ei în Dacia, fu cu mult mai curată în forme și mai avută în cuvinte române decum este astăzi”, — a început cu nobilă străduință să înlature slavonismele și alte elemente străine, cari s'au introdus cu vremea în graiul nostru. În munca lui, sprijinită de o înaltă erudiție și favorizată de spiritul general al societății, el se nizuia să steargă din corpul viu al limbii „râncelă crucifixiunei ei”, urmând programul de „a reînsofletii moartele, uitatele, părăsitele forme, însemnări și cuvinte”. S'a început deci opera vastă a „purificării”, care a înlăturat desvoltarea literară decenii întregi.

Mișcându-se deci într'un cerc impropriu de inspirație și folosindu-se de o limbă improprie, literatura, care se făcea la noi pe vremea absolutismului austriac, până după anii 70, în proză și poezie, nu poate răspunde, decât unor exigențe prea rudimentare.

Un naționalism ieftin povătuia condeiele, cari se pierdeau în tirade de proslăvire a gloriei române, o lăudăroșie bombastică afișa zilnic figura lui Traian, poezia se aser-

vise tuturor evenimentelor zilnice pe cari le comenta în accentele răsunătoare ale unui fals retorism. În puzderia de nuvele din coloanele „Familiei” sau din „Amicul familiei” se vorbea de curtea lui Decebal, se făureau povești fantastice, cari se desfășurau între zidurile Sarmisgethuzei, se țeseau istorii răsărite din romantismul exagerat al vremii, ori în cel mai bun caz câte o idilă de amor a unui pretios păstor fat-frumos cu te miri ce contesă unguroaică. Nimeni nu se gândea însă să-și coboare privirea la cei din jur, să așeze pe hârtie crâmpie din sufletul multimii, care se agită în întunec. Oamenii aceștia erau strașnic de presbiți, prin ochelarii trandafirii ai vremii lor nu puteau vedea decât departe. Figura cuminte, cu judecata slobodă și cu graiul curgător, fața luminată de înțelepciunea bătrânească a țăranului nostru nu se vedea la aceste banchete, unde într'o limbă neînțeleasă de el se spuneau tot felul de profetii, care de care mai împodobite. Și dacă se ivea arare, era mai mult desbrăcat de rostul lui firesc, împopțat cu panglici tricolore, un fel de figură de carnaval, care în vorbe tichuite după „principiile” lui Cipariu lăuda pe Mihai Viteazul.

Poezia urma aceeași matcă. Aron Densu-

șanu cu strofele lui greoaie, purtând urmele influenței germane și nota covârșitoare a lui Bolinteanu, „Dorurile și suspițele” lui Zaharia Boiu ținute într'un ton dulceag și oratoric, Grozescu cu versurile lui sentimentale, „Noptile carpatine” în cari I. Drăgeescu reinvia icoana lui Horia cu surle de triumf și chiote de alarmă, — toate aceste și multe altele, sunt lipsite de sinceritatea inspirației, sunt împletituri de cuvinte răsu-cite cu slab meșteșug, în umbra cărora temperamentul lipsite de orice patimă, bunii burghezi greoi își duc tihnită lor vieță gospodărească. Unul din aceștii — și nu cel mai lipsit de talent — e C. Iustin Popfii, care la 1870, în volumul său „Poezie și proză”, își instrună lira preamărind virtuțile strămoșești:

„Dar cum în miezul nopții vezi stelele de
Căzând într'un tunec și-apoi în haos pier,
Astfel și nimbul nostru în ceață s'a nchinat,
Și falnică națiune, națiunea ce odată
Era regina lumii, de glorie n'ncunjurată,
În pulbere-a sa frunte regal'o plecat”.

Tot dânsul strigă, față de niziunțele guvernelor maghiare dușmané din vremea lui:

„Nainte dar la luptă, la luptă națională,
Români din Satmare, Arad și din Bihor,
Răspingeți cu virtute cercarea infernală
Tănită spre a stinge acest străvechiu popor”.

Un astfel de retor, mai lipsit de energia frazei, în schimb însă vorbăreț neobosit la

scris, când împins de un patos artificial, când alintat de copilăroase dulceagii amoroase, Iosif Vulcan, redactează, vreme de patruzeci de ani, „Familia” care își face loc în cele mai multe case ale cărturarimii românești dela noi. În versurile lui cuprinse în „Lira mea”, apărute la 1882, e aceeaș semnătate netulburată, aceeaș veselă jubilară care numai contește:

P'a mării scară dreaptă,
Românismul cel răpus,
Plin de fală urc'o treaptă
Cătră scopul ce și-a pus.

După secolii de durere
Azi-Românu-i răsplătit,
Moș Traian cu mângâiere,
Varsă lacrimi fericit”.

Se înțelege, aici nu poate fi vorba despre nota utilității neconștate a acestor tiparuri cari, cu toată stângăcia lor, au propagat într'o societate infiripată în pripă și lipsită de orice tradiții culturale, dragostea de carte.

În acest timp, în altă parte a românișmului se urma o prefacere intensă a noțiunilor culturale, o luptă îndrăzneată de modificare a valorilor estetice și de îndrumare a limbii spre izvorul viu al graiului popular. În Moldova, Mihail Kogălniceanu, acest bărbat de icalță cultură literară și deosebit bun simț a pornit o serie de atacuri violente împotriva limbii și ortografiei cipa-riene, cerând intronarea în literatură a limbii uzuale, singura care e chemată să exprime frământarea sufletăscă a unui popor.

Incunoștințare.

Avem onoare a aduce la cunoștința onoratei noastre clientelă, că birourile noastre sunt transferate în noua clădire a institutului nostru — parter — din

Arad, Bulevardul Regina Maria Nr. 22,

unde își va începe activitatea cu începere dela 1 Noembrie a. c. Suntem cu plăcere la dispoziția onor. noastre clientelă pentru toate transacțiunile bancare și operațiunile de casă de păstrare, efectuăm în condițiunile cele mai favorabile remiterile pentru tot cuprinsul țării, precum și pentru străinătate; eliberăm resp. tragem cecuri asupra băncilor din țară și din străinătate; efectuăm acreditări șine angajăm pentru incasarea polițelor și a altor efecte, etc., etc. Secția noastră de devize reorganizată cumpără și vinde devize, emite cecuri vamale, în condițiunile cele mai favorabile

Orele de casă: 9—12 a. m. și 3—5 d. m.

Direcțiunea Cassa de Păstrare a Județului Arad.

Mica publicitate

STOFE, pânzături, ciorapi buni și ieftine la EISELE, Str. Mețianu Nr. 2.

7436—1924.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștința publică că în ziua de 30 Noembrie a. c. la ora 10 se va ține licitație publică la Reg. 93 Inf. în cazarma din Cetatea Arad, la biroul adjutanturii prin oferte închise pentru închirierea unei camere pentru salon de frizerie pentru militari.

Ofetele vor fi însoțite de o garanție de 10%.

Condițiunile ce trebuie să îndeplinească oferta, sunt prevăzute în caetul de sarcine care se va vedea în fiecare zi de lucru la cancelaria Serv. Cazarmării Reg. 93 Infant. (Compania Depozit). Arad, la 6 Noembrie 1924.

Comandantul Reg. 93 Inf.: Colonel: (ss) LANGIER.

Răspândiți Tribuna Nouă!

Nr. G. 7927—1924.

Publicațiune de licitație.

Pe baza deciziei judecătorești de ocol Arad No. de mai sus, mobile și alte obiecte prețuite în suma de Lei 3075 cuprinse în favorul lui Sebő Demian contra urmaritului pentru suma de Lei 480 capital, interese de 5% dela 24 Noembrie 1923, spese stabilite până în preezt în suma de Lei 511 se vor vinde la licitație publică în Arad, Strada Pionierilor Nr. 59, în ziua de 7 Noembrie 1924 la orele 2 d. m. Arad, la 22 Octovrie 1924. (200)

Exec. jud. reg.: Gh. Ciupuliga.

Motor cu benzină, fabricațiune din străinătate, montat pe căruța de fier cu ferestru circular, de vânzare cu un preț foarte ieftin. — Adresa: Dna BERCZKY, Arad, Str. Mărășești (f. Kossuth) Nr. 6, în atelierul fotografic. (202)

Tiberiu Soltesz depozitul fabricii de ață Arad, Str. Matei Corvin 1.

De vânzare teren de casă. Pentru garaj sau altă întreprindere foarte nimerit. Permisul pentru orice atelier pe acest teren deja l-am câștigat. Adresa: Dna Berczky, Arad, Str. Mărășești (f. Kossuth-u.) Nr. 6. (195)

Primește vestimente și haine spre a le coase cu cel mai fin gust **ALEXANDRU LISSEM** salon de modă englez și francez Arad, Piața Avram Iancu Nr. 2.

FRAȚII PRINȚ, Turnătorie de fier și Fabrică de mașini S. A.

SATU-MARE.

Unica întreprindere specială în toată România cu experiență de mulți ani, care fabrică:

Prese Hydrauliche, mașini record pentru decojirea și asortarea sămânței floarea soarelui fără pietrii, mașini hydrauliche de scos turta, rășniță cu valțur duble, mașini de frământ, prăjitoare etc. // Producția preselor noastre cu aplicarea mașinii hydrauliche de scos turta și a două Banite se poate majora cu 50%. (168)

cum e cu puțință ca Rusia, mare cum este, după ce a fost ajutată de armata română, după ce a dat cuvântul de onoare de a respecta integritatea teritorială a României, să fie capabilă de a comite această trădare și de a se face stăpână pe un teritoriu român cum e Basarabia? —

În același an Rokovky a făcut profeția: „Aștept salvarea Basarabiei dela revoluția rusească“.

— Organul italian al Internaționalei a trimis apoi o săgeată ziarului nostru care merita să fie relevată ca o probă de rea credință“.

„Ziarul nostru — termină Il Mondo —

favorizând ratificarea tratatului din 1920 ar fi favorabil latitudinarilor din Basarabia și contra țărănilor lipsiți de pământ, cari ar fi favorizați de bolșevici. Astăzi bolșevicii noștri știu foarte bine că latitudinariii din Basarabia erau toți ruși trimiși de imperiul rus pentru a rusifica acest pământ românesc. Cu venirea românilor și prin maturitatea vremilor, pământul a fost împărțit țărănilor prin aplicarea reformei agrare“.

„Acesta e adevărul“.

Discuțiile din presa străină despre problema Basarabiei nu ne pot decât mulțumi. În presa italiană glasuri puternice se ridică în sprijinul drepturilor noastre sfinte asupra acestei provincii românești.

Munca unui an

Spicuri din raportul general asupra activității „Astrei“ pe 1923—24.

(Urmare)

Agenturile și bibliotecile populare ale „Asociațiunii“.

„Asociațiunea“ fiind, în temeiul statutelor, să aibă în fiecare comună o organizație a sa sub numele de agentură, căreia să-i aparțină toți membrii societății locuitori în comună și având la conducere un comitet, compus din un presedinte, un secretar, un casier și un bibliotecar.

În luțiesul statutelor actuale agentura are să stăruie pentru înființarea unei Case Naționale Culturale, în care să fie adăpostită câte o bibliotecă populară și în care membrii agenturii să se adune, să cetească și să discute chestiuni de cultură, de economie și în general de progres.

La sfârșitul anului 1922 „Asociațiunea“ avea 2207 biblioteci, date în grija a tot atâtea agenturi. În anul 1923/24 s'au mai dat în 20 despartăminte 287 biblioteci pentru tot atâtea agenturi, deasemenea alte 116 biblioteci, distribuite în agenturi din partea P. S. S. Domului Dr. Iuliu Hossu, episcopul Gherlei, așa că acum instituțiunea noastră numără 2610 biblioteci în tot atâtea agenturi. Cele 287 biblioteci s'au distribuit în despartămintele: 1. Alba Iulia: 2. Abrud; 3. Brad; 4. Careii-mari; 5. Ceica; 6. Cetatea-albă; 7. Hunedoara; 8. Iara-de-jos; 9. Lăpușul-unguresc; 10. Lugoj; 11. Matei-Bas-rab; 12. Muraș-Uioara; 13. Orșova; 14. Reghin; 15. Sănnicolaul-mare; 16. Sibiu; 17. Teaca; 18. Teregovia; 19. Timișoara; 20. Zălau. Cele 116 biblioteci distribuite de P. S. Sa Dr. I. Hossu au fost plasate în părțile nordice ale Ardealului.

Afară de numitele 403 biblioteci comitetul central a mai dat, la cerere, încă 132 biblioteci de ale „Asociațiunii“, destinate deasemenea pentru înființarea sau augmentarea de biblioteci, anume: I. P. S. Sa Mitropolitul Blajului 30, I. P. S. Sa Mitropolitul Sibiuului 30, la diferite școale 13, pentru cinci societăți de citire 5, Centrului Caselor Naționale București, 40, Reuniunea economică a județului Caraș-Severin 10, Bibliotecii Căminului de ucenici Sibiu, Bibliotecii închisorii de pe lângă Tribunal Sibiu, Spitalului ortopedic Cuij și Batalionul Vânătorilor de Munte Maramurăș, câte una. De toate s'au distribuit în acest an 535 biblioteci.

Au mai primit: I. P. Sf. Sa Mitropolitul Ardealului 640 ex.; dir. Lic. Gh. Lazăr (Sibiu) p. premii 550 ex.; „Ateneul pop. Târnavaș-Isi 557 ex. = 1747 ex.

La acest loc ținem de datoria noastră să exprimăm sincere mulțumiri P. Sfințitorilor arhieriei ai bisericilor noastre, cari, în părinteasca grijă ce poartă progresului cultural al poporului nostru, nu au scapat nici de astădată din vedere soartea bibliotecilor și agenturilor din comune, distribuind, și cu ocazia vizitațiilor canonice din acest an, 176 biblioteci populare.

Casele Naționale

Cunoscând, că primul pas pentru realizarea acestei probleme este câștigarea terenului necesar, a intervenit în mai multe rân-

duri la forurile competente, la Ministerul Agriculturii și la Comisiile agrare, cu rugarea ca să se a-igure în fiecare localitate câte un teren potrivit pentru Casa Națională în cadrele legii de Reforma Agrară. S'a înaintat un memoriu chiar și Domului Presedinte al Consiliului de Miniștri, având în vedere tocmai importanța acestei chestiuni.

În urma memoriilor înaintate de Asociațiune, Ministerul Agriculturii, Direcțiunea generală Cluj ne a comunicat că a intervenit la Consilierele Agricole, ca să ia măsură, ca, la facerea dispozitivului de parcelare, să se rezerve în fiecare comună urbană și rurală, câte 400 st. pătrați pentru Casa Națională.

Evenimentul cel mai înălțător pe teren cultural-național în decursul acestui an a fost fără îndoială inaugurarea între mari și frumoase serbări a Casei Naționale din Vidra-de-sus, ridicată sub îngrijirea „Astrei“, în legătură cu Casa părintească a Eroulului nostru Avram Iancu. Această Casă Națională inaugurată la începutul lunii Septembrie a. c. în prezența MM. LL. Regele și Regina, cuprinde și Muzeul anilor 1848—49. Materialul de lemn de brad necesar l-a dat grațuit Ministerul Agriculturii. Această Casă Națională, clădită pe fundament de beton cu 2 pivnițe de 32X4 metri, constă din 10 camere 6X4, a costat Lei 787,278-75, sumă ce s'a pus „Asociațiunii“ la dispoziție din partea Comisiunii monumentelor istorice, prin dl. Ministru al Cultelor și Artelor, dl. Alexandru Lapedatu.

Cursurile de analfaabei

În chestia aranjării acestor cursuri, încă destul de necesare și acum în majoritatea satelor noastre, comitetul central a stăruit, și în anul 1923, printr'o circulară, adresată despartămintelor „Asociațiunii“ și ziarului. Date asupra ținerii acestor cursuri ni s'au înaintat numai din desp. Muraș-Uioara, unde 3 domni învățători din Oțelea-Murașului au ținut curs cu neștiutori de carte adulți din acel oraș, cărora li s'au trimis abecedare, iar instructorilor li s'a dat câte un onorar de Lei 500.—

Cursuri de împletit nule

În urma propunerii mult regretatului Nicolae Petra-Petrescu, membru al Secțiunii economice a „Asociațiunii“, comitetul central a hotărât angajarea unui maestru de împletit: corfe, coșuri și alte obiecte, pentru a se da țărănilor posibilitatea de a munci și câștiga și în timpul iernii. Spre scopul acesta s'a angajat, la început, maestrul Carol Schrodt din Sibiu, care a ținut, în Noembrie 1923, curs în comuna Boița, de unde a trecut la Colonia de muncă dela halta Turnu-Roșu (jud. Sibiu), unde a instruit orfanii și oamenii ocrotiți acolo, în Decembrie 1923 și Ianuarie 1924, iar în Februarie 1924 a ținut curs în Sărmașul-mare (jud. Cojocna). Tot în Februarie 1924 a fost angajat țărănul român Danil Todor din comuna Lancrăm, dibaciu în meseria de împletit, care a ținut curs de împletit în comuna Săcădate (jud. Sibiu).

Expoziția de industrie casnică în Avrig
Cu ocazia serbărilor centenare „Asociațiunii“ a aranjat în 29 și 30 temevrie 1923 o expoziție de industrie casnică în Avrig.

Propaganda noastră teatrală

În urma acordării unei subvenții de 400.000 din partea Ministerului Cultelor, pentru ca sub auspiciile „Asociațiunii“ să se dea reprezentații teatrale în Sibiu și în alte orase și orașele țării noastre și după aprobarea planului acțiune, făcut de directorul artistic al „Asociațiunii“, dl. Nicolae Băilă, s'a început cu sprijinul larg al dl. Director al Teatrelor Vasilescu-Vâlcean, o compusă din 16 persoane, cu care s'au început activitatea teatrală în ziua de 1 Octovrie 1923 din prilejul adunării locale de reorganizare a despartămintelor Sibiu și Săliște, până la 3 Febr. 1924.

În total s'au reprezentat 10 piese originale, 4 franțuzești, 1 italiană (neză) în 38 de spectacole, în 2 care timp au fost și turneurile artistice București I. Manolescu, Agatha Bănuș, N. Sorăanu, fiecare cu câte 2 seri.

Afară de aceste reprezentații trupă și'a dat concursul în mod gratuit serate (18 Decembrie 1923 și 12 Febr. 1924) ale „Conveniriilor Sociale“ jucând piesele „Nevasta lui Căpitan“, „Doctorul fără voce“ și recitând poezii, iar la serata, aranjată în scop tropic de „Reuniunea femeilor din suburbii Iosefin (15 Febr. 1924) „Cinel-Cinel“ și „Arvine și Pepeli V. Alecsandri.

Contingutul cel mai mare al spectacolului a dat — fără îndoială — elevii și vecele școlilor noastre, funcționarii și meseriașii.

Prețurile de intrare au fost foarte mici chiar decât la reprezentațiile jate de elevi sau diletanți.

Media spectatorilor a fost 200 persoane, afară beneficiile de cele ofițiale invitațiilor artiștilor, iar media încasării a fost de Lei 2,783.26, totalul încasărilor Lei 77,931.48.

Din subvenția de Lei 400,000 și de casările de Lei 77,931.48 s'au plătit lefurile Directorului Artistic și s'au achitat toate cheltuielile de reprezentație până la închiderea ei (31 Ianuarie 1924), rămânând un rest de Lei 16,439.33 și un inventar (costume, bilete etc.) în valoare de cca Lei 400.000.

În decursul lunii Februarie s'au înregistrat la Ministerul Artelor prin dinte Vasile Goldiș și dl. Nicolae Bănuș subvenția promisă de Lei 600,000 asemenea, dar fără rezultat favorabil, ca la 1 Martie 1924 am fost siliți să pândim activitatea Companiei teatrale „Asociațiunii“.

„Biblioteca populară „Asociațiunii“

Sub conducerea noului secretar substituit, s'au publicat până acum toate cele 10 broșuri, în câte 3000 de exemplare. Gânduri de dat mai departe și notițe de Horia P. Petrescu; Pentru sările de sezătoare. Material și răsgândit; Nr. 114. Inviere și alte povești de Ion Borcia; Nr. 115. Clipse de sufletescă (de citit în sezători); Nr. 116. Icoane dela țară, schițe din viața țărănească de Petrea Dascăl; Nr. 117. De Moșul, în povești. Povești și fantezii de Ion Borcia; Nr. 118. Povești din țara noastră. Povești cehoslovace, de Bojena Nedelkovic traduse de abatele Zavoral; Nr. 119. Primejduită „cultura“; Nr. 120. Căpitan Todor din 1925 (în 5000 ex.); Nr. 121. Povești de G. Tutoveanu.

În această luptă care se întetește, trezind tot mai multă patimă și provocând o înstrăinare a cărturarilor de aici de reprezentanții literelor românești în principatele unite, a rămas biruitor Kogălniceanu, pe partea cărăuia era adevărul și cătră care se ridicau glasuri de mulțumiri, ca cel al moldoveanului Rusu: „Dă-ne idei multe și bune în limba proastă și cetitorii te vor binecuvânta... Christos nu a spus care ce vorbește pentru prosti și lipsiți? Vorbă nu în limba farișeilor și cărturarilor, ci în limba lui Petru pescarul!“.

Paralel cu criticismul inaugurat de Kogălniceanu și susținut cu vremea de mai mult timp minți limpezi, literatură îndrumată de Alecsandri spre limba țărănilor imoruntate o notă mai firească, căutându-și inspirația într'un cerc de sentimente și de idei cu mult mai apropiat de sufletul nostru. În locul gloriei dacoromane a început să desgroape lira poetului slava trecutului românesc, vitejia domnilor munteni și moldoveni, balade haiducești și cântece patriotice. În Occidentul inspirat de ideile generoase ale unui larg umanitarism, acest fii de boier aduse o dragoste pentru cei obișnuiți, cari l'au fermecat cu frumseța graiului și cu plasticitatea poeziei lor. Astfel au început să se ivească țărani în poezia lui Alecsandri, niște țărani rumeni, țărani de Dumineca, veseli, sănătoși, mânănd boii plăvani, câte

șase la carele lor ferecate, niște țărani văzuți de departe, dintr'un vârf de munte, ori cel puțin din balconul caselor boierești, unde se urzeau cântecele fericitului bard. Cu toate aceste însă, literatura lui Alecsandri, susținută de un real talent fecund, nu putea trece fără a lăsa urme binefăcătoare în literatura ardelenască.

La acest timp societatea literară „Junimea“ din Iași, prin condeiul dl. Maiorescu, indică idealul cultural și literar al vremilor schimbate, pe ruinele doctrinei politico-juridice a scoii Bănușii, ale limbii germano-latinești din gazetele Ardealului și ale tiradelor iachinate lui „Moș Traian“, spulberate de nemilosul critic. Tot din acest cerc, care pornește revista „Convorbiri literare“, ies la iveală minunatele povestiri ale lui Creangă și cu vremea accentele de energie neobișnuită ale geniului Eminescu.

Firește că această mișcare intelectuală cu fermentarea ei trebuia să treacă munții, îndrumând condeiele de bun simț spre convingeri literare cari nu urmau ogașa tradițională. Astfel de pela începutul anilor 70 se observă o schimbare spre bine în producția curentă dela noi. Alături de accentele pline de vigoare ale nenorocitului Nicolae, prin îndrăzneala imaginilor și prin nota-i pronunțat pesimistă un procrus a lui Eminescu, se ridică Ioan Al. Lapedatu, care în versurile sale și mai târziu în nu-

vele istorice sacrifică tot mai mult greșurile vremii, isbucind a ne da în influința lui Alecsandri strofe sonore în limbă curată și melodioasă. Dânsul mai târziu, în editura harnicului Roman, revista „Albina Carpaților“, cu gularitate vechiul măcinaș de vorbe răsunet în suflute. În „Albina“ începuse să se scrie și să se citească o cea mai bună revistă de familie care astăzi ne lipsește. În coloanele ei și-a cătat nuvelele cu subiect istoric și s'au pătrunse de vâlul unei melancolii ușoare.

Crescurăm laolaltă din frageda pruncie. Voi grîjilor și eu. Ce strânsă legătură și ce tovarășie. Păstrăm până stăzi și vom păstra. Dar nu mi-a albit părul și crețe n'am pierdut.

O grijă mai dați răgaz!

Doresc să ies din lume cu pletele doborâte. Să scap urmele voastre semănate pe oale.

Prin scrisul său, Lapedatu, doborâtul bărbăției abia, ni se înfățișează ca un torul de tranziție între două epoci între curentul romantic instăpânit la începutul secolului și școala literară inaugurată de Slavici și Coșbuc.

(Sfârșitul în N-rul viitor)

Serbările serbări ale „Astrei“ la Arad

Programul:

7 Noembrie:
 „Asociației“ — în frunte cu Comitetul Central — vor sosi în gara Arad la ora 16.41.
 Vor fi întâmpinați de: reprezentanții tuturor autorităților civile și militare împreună cu funcționarii de subalterni.
 Membrii corului „Armonia“ și muzica de cameră.
 Infanterie.
 Membrii — diferite — organizațiilor culturale, economice sportive și sportive.
 Membrii din vagoane, membrii societății „Astrei“ — și membrii — diferite — organizațiilor culturale, economice sportive și sportive.
 8 Noembrie:
 10 dim. se va oficia — în amfiteatru — o slăviță românească din localitate — câte o slăviță religioasă.
 11 dim. se va desfășura Adunarea generală în sala Palatului Cultural.
 12 dim. Bancheții „Crucea Albă“.
 13 dim. Intrunirea comisiilor.
 14 dim. Trupa Teatrului Național din Cluj, în sala teatrului comunal, „Un Erou“ din dramă de N. Kiritescu.
 15 dim. Sediința a doua a adunării generale în sala Palatului Cultural.
 16 dim. Sediința festivă a secțiilor literare și artistice.
 17 dim. Concertul soc. corale „Crisana“ din peste 50 de tineri — în sala restaurantului „Crucea Albă“, după o dans.
 18 dim. Sediința a doua a adunării generale în sala Palatului Cultural.
 19 dim. Concertul soc. corale „Crisana“ din peste 50 de tineri — în sala restaurantului „Crucea Albă“, după o dans.
 20 dim. Sediința a doua a adunării generale în sala Palatului Cultural.
 21 dim. Concertul soc. corale „Crisana“ din peste 50 de tineri — în sala restaurantului „Crucea Albă“, după o dans.
 22 dim. Sediința a doua a adunării generale în sala Palatului Cultural.
 23 dim. Concertul soc. corale „Crisana“ din peste 50 de tineri — în sala restaurantului „Crucea Albă“, după o dans.
 24 dim. Sediința a doua a adunării generale în sala Palatului Cultural.
 25 dim. Concertul soc. corale „Crisana“ din peste 50 de tineri — în sala restaurantului „Crucea Albă“, după o dans.
 26 dim. Sediința a doua a adunării generale în sala Palatului Cultural.
 27 dim. Concertul soc. corale „Crisana“ din peste 50 de tineri — în sala restaurantului „Crucea Albă“, după o dans.
 28 dim. Sediința a doua a adunării generale în sala Palatului Cultural.
 29 dim. Concertul soc. corale „Crisana“ din peste 50 de tineri — în sala restaurantului „Crucea Albă“, după o dans.
 30 dim. Sediința a doua a adunării generale în sala Palatului Cultural.
 31 dim. Concertul soc. corale „Crisana“ din peste 50 de tineri — în sala restaurantului „Crucea Albă“, după o dans.

tura română și cultura poporului Astra, pentru a fi adunarea ei ordinară generală.
 Sâmbătă la ora 11 h va fi în Palatul Cultural prima ei sedință de deschidere pentru marea cinstă ce ne-a făcut de a fi această sedință în orașul nostru și având în vedere scopul mărei ce-l umărește în răspândirea culturii și luminei în popor. Vă rog, ca împreună cu toți intelectuali învâpători, preoți și săteni etc. din satele plasei D Voastră să luați parte la serviciile divine, ce se vor servi cu această ocaziune la orele 10 în biserica catedrală, precum și în biserica română greco-catolică din Arad, iar la 11 la deschiderea sedinței în Palatul Cultural.
 Trebuie să manifestăm toată iubirea și dragostea noastră ce o păstrăm față de această instituție de cultură națională.
 Prefect,
 Inspector general administrativ:
 I. I. GEORGESCU.

Conferința d-lui profesor univ. Dr. Ioan Lupas

În cadrele serbărilor „Astra“ d-l prof. univ. Dr. IOAN LUPAȘ, va ține în Palatul Cultural, Sâmbătă, 8 Noembrie ora 5 d. a. o conferință despre „DOI UMANIȘTI ROMANI IN SECOLUL XVI“.
 Lumea românească e invitată a lua parte.

Apel către tineret

Rugăm cu insistență, tineretul român din Arad, să socotească de a sa datorie — reușita deplină a seratei dansante — care va avea loc în seara zilei de 9 Noembrie a. c. Această serată dansantă se va da după terminarea concertului dat de către societatea corală „Crisana“ și este socotită ca încheierea serbărilor „Astrei“ la Arad.
 Ținuta, pentru doamne, va fi de preferință, costum național, iar pentru domni, haine închise.

In jurul fraudelor dela Teatrul Național

Unul dintre implicați s'a spânzurat azi dimineață.
 După cum se știe acum câțiva timp au fost descoperite la Teatrul Național, mari fraude în cari sunt amestecați pe lângă subdirectorul teatrului I. Livescu, și mai mulți funcționari.
 Azi dimineață trebuia să aibă loc înfățișarea la tribunal.
 Unul din implicați, croitorul teatrului, Gh. Nicolau, domiciliat în strada Cameliilor 9, s'a arcat astăzi la orele 10 într-o magazie a Teatrului Național și acolo s'a spânzurat de o grindă.
 Cadavrul a fost transportat după puțin timp la morgă.

Suspendarea unui ziar iredentist maghiar
 Autoritățile județului Ciuc au suprins apariția ziarului iredentist maghiar „Szekely Szó“, care nu fusese niciodată autorizat să apară și nu avea nici un girant responsabil.
 Această suprimare se datorește atacurilor anti-românești ale acestui ziar la magnații unguri, și a fost aprobată chiar de maghiarii din partidul popular, ce doresc o apropiere de români.

Desvelirea monumentului „Unirii“ Bucovinei

La 11 Noembrie a. c., se va desveli la Cernăuți monumentul ridicat în amintirea „Unirii“ Bucovinei cu Patria noastră.
 Comitetul de inițiativă în unire cu guvernul a hotărât să se facă cu acest prilej cu toată strălucirea cuvenită și serbarea celei de a 6-a aniversare a memorabilei zile de 11 Noembrie 1918, când la chemarea Bucovinenilor de inimă, armatele române își făcuseră intrarea în Cernăuți.
 Bucovina a fost cea dintâi care a revenit la sânul patriei, tot astfel în 1924 exact după 6 ani tot Bucovina cea dintâi a fost ridicată în amintirea acestui act grandiosul monument.
 La această manifestare națională trenuri speciale vor fi puse la dispoziția publicului.

Dezertor arestat

Cu ocazia razei făcute de Siguranța locală în noaptea de 4—5 Noembrie, a fost prins și arestat individul F. Teodorescu dovedit că este dezertor din reg. 21 Infanterie compania VIII mitraliera.
 Cu actele dresate în regulă, numitul a fost înaintat Comandurii locale, pentru a-l escorta la București, reședința unității din care face parte.

Cearță cu sfârșit tragic

Eri pe la orele 16.30 în dreptul Gărei Electrice individul numit Varga pe când se afla în trenul mic ce trece prin oraș a înbrâncit și dat jos din tren pe un individ numit Aloja Petru în etate de 50 ani căruia trenul i-a tăiat un picior, a fost ridicat și transportat la spital iar autorul arestat și dus la Circ. I. care anchetează acest caz pacientul este frănar la trenul mic care merge prin oraș.

Hoț recidiv

A fost arestat individul Biri Francisc, eliberat de curând din închisoare unde a stat 2 ani pentru furt și care eri a fost surprins în momentul când vroia să comită o spargere la locuința D-nei Eszter Leitman din str. Ghiba Birta No. 2, numitul este originar din Oradea-Mare, cu actele dresate va fi înaintat astăzi Parchetului.

Hoț recidiv

A fost arestat individul Biri Francisc, eliberat de curând din închisoare unde a stat 2 ani pentru furt și care eri a fost surprins în momentul când vroia să comită o spargere la locuința D-nei Eszter Leitman din str. Ghiba Birta No. 2, numitul este originar din Oradea-Mare, cu actele dresate va fi înaintat astăzi Parchetului.

Hoț recidiv

A fost arestat individul Biri Francisc, eliberat de curând din închisoare unde a stat 2 ani pentru furt și care eri a fost surprins în momentul când vroia să comită o spargere la locuința D-nei Eszter Leitman din str. Ghiba Birta No. 2, numitul este originar din Oradea-Mare, cu actele dresate va fi înaintat astăzi Parchetului.

Hoț recidiv

A fost arestat individul Biri Francisc, eliberat de curând din închisoare unde a stat 2 ani pentru furt și care eri a fost surprins în momentul când vroia să comită o spargere la locuința D-nei Eszter Leitman din str. Ghiba Birta No. 2, numitul este originar din Oradea-Mare, cu actele dresate va fi înaintat astăzi Parchetului.

Hoț recidiv

A fost arestat individul Biri Francisc, eliberat de curând din închisoare unde a stat 2 ani pentru furt și care eri a fost surprins în momentul când vroia să comită o spargere la locuința D-nei Eszter Leitman din str. Ghiba Birta No. 2, numitul este originar din Oradea-Mare, cu actele dresate va fi înaintat astăzi Parchetului.

Hoț recidiv

A fost arestat individul Biri Francisc, eliberat de curând din închisoare unde a stat 2 ani pentru furt și care eri a fost surprins în momentul când vroia să comită o spargere la locuința D-nei Eszter Leitman din str. Ghiba Birta No. 2, numitul este originar din Oradea-Mare, cu actele dresate va fi înaintat astăzi Parchetului.

Cronica școlară

Dela Revizoratul Școlar din Arad.

Revizoratul școlar și serbările „Astra“

În zilele de 8 și 9 Noembrie Asociația culturală „Astra“, ținându-și adunarea generală în orașul Arad, direcțiunile școlare în acele zile vor sista prelegerile și împreună cu învățătorii vor participa la aceste serbări culturale. E o datorință românească a demonstra cu prezența noastră, dragostea ce o nutrim față cu tendințele culturale a acestei vechi instituții românești. Indemn cu iubire colegială pe frații învățători a se înscrie ca membrii pentru a întări rândurile desp. nostru aradan, care s'a constituit în ziua de 5 Noembrie.

Examenul pentru ocuparea bursei la școala normală de băieți

D-nii directori ai școalelor primare sunt rugați a îndruma pe acei elevi, cari doresc să îmbrățișeze cariera de învățători, să se prezinte în ziua de 8 Noembrie a. c. la direcțiunea școlară.

„Aida“ la opera română din Cluj

Cluj, 4 Nov.

Aseară s'a reprezentat pe scena Teatrului Național, opera „Aida“ în 4 mari acte de A. Ghislanzoni și muzica de G. Verdi. Această operă, care prin jocul de scenă și muzica ei admirabilă au impresionat adânc întreaga asistență, face parte — sau cu drept putem afirma — este cea mai bună lucrare a maestrului Verdi. Felul cum se desfășoară acțiunea dela început până la sfârșit că trăiești clipe de acum mii de ani pe timpul Egiptenilor.
 În actul I palatul din Teba, unde locuia regele Egiptului (dl Tr. Gavrilăscu) cu întreaga curte. Egiptenii trăiau în conflict cu Etiopienii. Apare marele preot Ramphis (dl C. Ujeicu) însoțit de Radamnes (dl N. Apostolescu) și aduce regelui vestea că Etiopienii au intrat în Egipt și s'au îndreptat spre Teba. Radamnes înflăcărat vede visul său de a conduce armata înaintea ochilor săi. Amneris ficea regelui din Egipt (dna Lya Pop) iubește din adâncul inimii pe Radamnes. Acesta însă iubește pe sclava etiopiană, Aida (dna Nestorescu).
 Sosește regele cu alaiul și comunică vestea că Etiopienii sub conducerea lui Amonosro (dl Zoltan Szabo) tatăl Aidei, au intrat în Egipt și înaintea spre Teba. Regele impeternicește pe Radamnes cu conducerea oastei pentru apărarea țării și templurilor sfinte. Radamnes merge la Memphis, jură credință zeilor primind din partea marelui preot sabia sacră care să-i procure învingerea. Preoții și preotesele ridică ruga lor spre marele Ftha ca să protejeze pe acei ce pleacă la luptă.
 În actul II. Amneris înconjurată de sclavele ei așteaptă cu nerăbdare pe eroul Radamnes care plin de victorie se reîntoarce la Teba. Sosește Aida! Amneris care știa că Aida iubește pe Radamnes și care era geloasă, îi comunică vestea că Radamnes a murit în război. Aida la auzul acestor vorbe trădează dragostea ce o simte pentru belucide Amneris și jură răzburare. Sosește Radamnes plin cu prăzi din război. I se face o primire strălucită. Regele îi jură că-i va face orice dorință. Radamnes, care iubea pe Aida a cerut ca Amonosro și Aida să fie lăsați liberi. Marele preot Ramphis se opune la aceasta și povăștește pe rege de a nu-i lăsa liberi.
 Regele îi oferă, ce avea mai scump, mâna ficei sale și-l declară moștenitor în urma sa. Plecând cu toți rămâne Aida singură cu durerea și lacrimile ei.

„Aida“ la opera română din Cluj

Cluj, 4 Nov.

Aseară s'a reprezentat pe scena Teatrului Național, opera „Aida“ în 4 mari acte de A. Ghislanzoni și muzica de G. Verdi. Această operă, care prin jocul de scenă și muzica ei admirabilă au impresionat adânc întreaga asistență, face parte — sau cu drept putem afirma — este cea mai bună lucrare a maestrului Verdi. Felul cum se desfășoară acțiunea dela început până la sfârșit că trăiești clipe de acum mii de ani pe timpul Egiptenilor.
 În actul I palatul din Teba, unde locuia regele Egiptului (dl Tr. Gavrilăscu) cu întreaga curte. Egiptenii trăiau în conflict cu Etiopienii. Apare marele preot Ramphis (dl C. Ujeicu) însoțit de Radamnes (dl N. Apostolescu) și aduce regelui vestea că Etiopienii au intrat în Egipt și s'au îndreptat spre Teba. Radamnes înflăcărat vede visul său de a conduce armata înaintea ochilor săi. Amneris ficea regelui din Egipt (dna Lya Pop) iubește din adâncul inimii pe Radamnes. Acesta însă iubește pe sclava etiopiană, Aida (dna Nestorescu).
 Sosește regele cu alaiul și comunică vestea că Etiopienii sub conducerea lui Amonosro (dl Zoltan Szabo) tatăl Aidei, au intrat în Egipt și înaintea spre Teba. Regele impeternicește pe Radamnes cu conducerea oastei pentru apărarea țării și templurilor sfinte. Radamnes merge la Memphis, jură credință zeilor primind din partea marelui preot sabia sacră care să-i procure învingerea. Preoții și preotesele ridică ruga lor spre marele Ftha ca să protejeze pe acei ce pleacă la luptă.
 În actul II. Amneris înconjurată de sclavele ei așteaptă cu nerăbdare pe eroul Radamnes care plin de victorie se reîntoarce la Teba. Sosește Aida! Amneris care știa că Aida iubește pe Radamnes și care era geloasă, îi comunică vestea că Radamnes a murit în război. Aida la auzul acestor vorbe trădează dragostea ce o simte pentru belucide Amneris și jură răzburare. Sosește Radamnes plin cu prăzi din război. I se face o primire strălucită. Regele îi jură că-i va face orice dorință. Radamnes, care iubea pe Aida a cerut ca Amonosro și Aida să fie lăsați liberi. Marele preot Ramphis se opune la aceasta și povăștește pe rege de a nu-i lăsa liberi.
 Regele îi oferă, ce avea mai scump, mâna ficei sale și-l declară moștenitor în urma sa. Plecând cu toți rămâne Aida singură cu durerea și lacrimile ei.

„Aida“ la opera română din Cluj

Cluj, 4 Nov.

Aseară s'a reprezentat pe scena Teatrului Național, opera „Aida“ în 4 mari acte de A. Ghislanzoni și muzica de G. Verdi. Această operă, care prin jocul de scenă și muzica ei admirabilă au impresionat adânc întreaga asistență, face parte — sau cu drept putem afirma — este cea mai bună lucrare a maestrului Verdi. Felul cum se desfășoară acțiunea dela început până la sfârșit că trăiești clipe de acum mii de ani pe timpul Egiptenilor.
 În actul I palatul din Teba, unde locuia regele Egiptului (dl Tr. Gavrilăscu) cu întreaga curte. Egiptenii trăiau în conflict cu Etiopienii. Apare marele preot Ramphis (dl C. Ujeicu) însoțit de Radamnes (dl N. Apostolescu) și aduce regelui vestea că Etiopienii au intrat în Egipt și s'au îndreptat spre Teba. Radamnes înflăcărat vede visul său de a conduce armata înaintea ochilor săi. Amneris ficea regelui din Egipt (dna Lya Pop) iubește din adâncul inimii pe Radamnes. Acesta însă iubește pe sclava etiopiană, Aida (dna Nestorescu).
 Sosește regele cu alaiul și comunică vestea că Etiopienii sub conducerea lui Amonosro (dl Zoltan Szabo) tatăl Aidei, au intrat în Egipt și înaintea spre Teba. Regele impeternicește pe Radamnes cu conducerea oastei pentru apărarea țării și templurilor sfinte. Radamnes merge la Memphis, jură credință zeilor primind din partea marelui preot sabia sacră care să-i procure învingerea. Preoții și preotesele ridică ruga lor spre marele Ftha ca să protejeze pe acei ce pleacă la luptă.
 În actul II. Amneris înconjurată de sclavele ei așteaptă cu nerăbdare pe eroul Radamnes care plin de victorie se reîntoarce la Teba. Sosește Aida! Amneris care știa că Aida iubește pe Radamnes și care era geloasă, îi comunică vestea că Radamnes a murit în război. Aida la auzul acestor vorbe trădează dragostea ce o simte pentru belucide Amneris și jură răzburare. Sosește Radamnes plin cu prăzi din război. I se face o primire strălucită. Regele îi jură că-i va face orice dorință. Radamnes, care iubea pe Aida a cerut ca Amonosro și Aida să fie lăsați liberi. Marele preot Ramphis se opune la aceasta și povăștește pe rege de a nu-i lăsa liberi.
 Regele îi oferă, ce avea mai scump, mâna ficei sale și-l declară moștenitor în urma sa. Plecând cu toți rămâne Aida singură cu durerea și lacrimile ei.

„Aida“ la opera română din Cluj

Cluj, 4 Nov.

Aseară s'a reprezentat pe scena Teatrului Național, opera „Aida“ în 4 mari acte de A. Ghislanzoni și muzica de G. Verdi. Această operă, care prin jocul de scenă și muzica ei admirabilă au impresionat adânc întreaga asistență, face parte — sau cu drept putem afirma — este cea mai bună lucrare a maestrului Verdi. Felul cum se desfășoară acțiunea dela început până la sfârșit că trăiești clipe de acum mii de ani pe timpul Egiptenilor.
 În actul I palatul din Teba, unde locuia regele Egiptului (dl Tr. Gavrilăscu) cu întreaga curte. Egiptenii trăiau în conflict cu Etiopienii. Apare marele preot Ramphis (dl C. Ujeicu) însoțit de Radamnes (dl N. Apostolescu) și aduce regelui vestea că Etiopienii au intrat în Egipt și s'au îndreptat spre Teba. Radamnes înflăcărat vede visul său de a conduce armata înaintea ochilor săi. Amneris ficea regelui din Egipt (dna Lya Pop) iubește din adâncul inimii pe Radamnes. Acesta însă iubește pe sclava etiopiană, Aida (dna Nestorescu).
 Sosește regele cu alaiul și comunică vestea că Etiopienii sub conducerea lui Amonosro (dl Zoltan Szabo) tatăl Aidei, au intrat în Egipt și înaintea spre Teba. Regele impeternicește pe Radamnes cu conducerea oastei pentru apărarea țării și templurilor sfinte. Radamnes merge la Memphis, jură credință zeilor primind din partea marelui preot sabia sacră care să-i procure învingerea. Preoții și preotesele ridică ruga lor spre marele Ftha ca să protejeze pe acei ce pleacă la luptă.
 În actul II. Amneris înconjurată de sclavele ei așteaptă cu nerăbdare pe eroul Radamnes care plin de victorie se reîntoarce la Teba. Sosește Aida! Amneris care știa că Aida iubește pe Radamnes și care era geloasă, îi comunică vestea că Radamnes a murit în război. Aida la auzul acestor vorbe trădează dragostea ce o simte pentru belucide Amneris și jură răzburare. Sosește Radamnes plin cu prăzi din război. I se face o primire strălucită. Regele îi jură că-i va face orice dorință. Radamnes, care iubea pe Aida a cerut ca Amonosro și Aida să fie lăsați liberi. Marele preot Ramphis se opune la aceasta și povăștește pe rege de a nu-i lăsa liberi.
 Regele îi oferă, ce avea mai scump, mâna ficei sale și-l declară moștenitor în urma sa. Plecând cu toți rămâne Aida singură cu durerea și lacrimile ei.

lei normale de băieți de stat. (Piața Ciocărliei) pentru examenul de admitere. Sunt puse în perspectivă 15 burse pentru elevii săraci.
 Acei domni directori cari au primit spre vânzare loturi pentru orf. din Predeal, sunt rugați a se prezenta în ziua de 11 Noembrie în biroul rev. școlar cu sumele încasate și loturile nevândute.
 Cristea, revizor.

Remanierea guvernului bulgar

Sofia, 5. — Deputatul Dimitrie Christoff, fost ministru, a fost numit ministru de comerț și industrie în locul ministrului Bobosovski, care a trecut la justiție. Ministrul de justiție de până acum, d. Macaroff a ocupat locul vacant de ministru al comunicațiilor și poștelor.

Reluarea tratativelor româno-austriace

În urma unui schimb recent de corespondențe intervenit între ministrul nostru de externe și cel al Austriei, guvernele ambelor țări au hotărât să reia tratativele în vederea rezolvării tuturor chestiunilor rămase pendente între cele două țări cu prilejul executării tratatului de pace dela Saint Germain. În rândul delegația română va relua lucrările cu delegația austriacă, după toate probabilitățile, tot la Viena.

Cronica clujană

— Corespondență specială — Cluj, 6 Nov.

„Aida“ la opera română din Cluj

Cluj, 4 Nov.

Aseară s'a reprezentat pe scena Teatrului Național, opera „Aida“ în 4 mari acte de A. Ghislanzoni și muzica de G. Verdi. Această operă, care prin jocul de scenă și muzica ei admirabilă au impresionat adânc întreaga asistență, face parte — sau cu drept putem afirma — este cea mai bună lucrare a maestrului Verdi. Felul cum se desfășoară acțiunea dela început până la sfârșit că trăiești clipe de acum mii de ani pe timpul Egiptenilor.
 În actul I palatul din Teba, unde locuia regele Egiptului (dl Tr. Gavrilăscu) cu întreaga curte. Egiptenii trăiau în conflict cu Etiopienii. Apare marele preot Ramphis (dl C. Ujeicu) însoțit de Radamnes (dl N. Apostolescu) și aduce regelui vestea că Etiopienii au intrat în Egipt și s'au îndreptat spre Teba. Radamnes înflăcărat vede visul său de a conduce armata înaintea ochilor săi. Amneris ficea regelui din Egipt (dna Lya Pop) iubește din adâncul inimii pe Radamnes. Acesta însă iubește pe sclava etiopiană, Aida (dna Nestorescu).
 Sosește regele cu alaiul și comunică vestea că Etiopienii sub conducerea lui Amonosro (dl Zoltan Szabo) tatăl Aidei, au intrat în Egipt și înaintea spre Teba. Regele impeternicește pe Radamnes cu conducerea oastei pentru apărarea țării și templurilor sfinte. Radamnes merge la Memphis, jură credință zeilor primind din partea marelui preot sabia sacră care să-i procure învingerea. Preoții și preotesele ridică ruga lor spre marele Ftha ca să protejeze pe acei ce pleacă la luptă.
 În actul II. Amneris înconjurată de sclavele ei așteaptă cu nerăbdare pe eroul Radamnes care plin de victorie se reîntoarce la Teba. Sosește Aida! Amneris care știa că Aida iubește pe Radamnes și care era geloasă, îi comunică vestea că Radamnes a murit în război. Aida la auzul acestor vorbe trădează dragostea ce o simte pentru belucide Amneris și jură răzburare. Sosește Radamnes plin cu prăzi din război. I se face o primire strălucită. Regele îi jură că-i va face orice dorință. Radamnes, care iubea pe Aida a cerut ca Amonosro și Aida să fie lăsați liberi. Marele preot Ramphis se opune la aceasta și povăștește pe rege de a nu-i lăsa liberi.
 Regele îi oferă, ce avea mai scump, mâna ficei sale și-l declară moștenitor în urma sa. Plecând cu toți rămâne Aida singură cu durerea și lacrimile ei.

„Aida“ la opera română din Cluj

Cluj, 4 Nov.

Aseară s'a reprezentat pe scena Teatrului Național, opera „Aida“ în 4 mari acte de A. Ghislanzoni și muzica de G. Verdi. Această operă, care prin jocul de scenă și muzica ei admirabilă au impresionat adânc întreaga asistență, face parte — sau cu drept putem afirma — este cea mai bună lucrare a maestrului Verdi. Felul cum se desfășoară acțiunea dela început până la sfârșit că trăiești clipe de acum mii de ani pe timpul Egiptenilor.
 În actul I palatul din Teba, unde locuia regele Egiptului (dl Tr. Gavrilăscu) cu întreaga curte. Egiptenii trăiau în conflict cu Etiopienii. Apare marele preot Ramphis (dl C. Ujeicu) însoțit de Radamnes (dl N. Apostolescu) și aduce regelui vestea că Etiopienii au intrat în Egipt și s'au îndreptat spre Teba. Radamnes înflăcărat vede visul său de a conduce armata înaintea ochilor săi. Amneris ficea regelui din Egipt (dna Lya Pop) iubește din adâncul inimii pe Radamnes. Acesta însă iubește pe sclava etiopiană, Aida (dna Nestorescu).
 Sosește regele cu alaiul și comunică vestea că Etiopienii sub conducerea lui Amonosro (dl Zoltan Szabo) tatăl Aidei, au intrat în Egipt și înaintea spre Teba. Regele impeternicește pe Radamnes cu conducerea oastei pentru apărarea țării și templurilor sfinte. Radamnes merge la Memphis, jură credință zeilor primind din partea marelui preot sabia sacră care să-i procure învingerea. Preoții și preotesele ridică ruga lor spre marele Ftha ca să protejeze pe acei ce pleacă la luptă.
 În actul II. Amneris înconjurată de sclavele ei așteaptă cu nerăbdare pe eroul Radamnes care plin de victorie se reîntoarce la Teba. Sosește Aida! Amneris care știa că Aida iubește pe Radamnes și care era geloasă, îi comunică vestea că Radamnes a murit în război. Aida la auzul acestor vorbe trădează dragostea ce o simte pentru belucide Amneris și jură răzburare. Sosește Radamnes plin cu prăzi din război. I se face o primire strălucită. Regele îi jură că-i va face orice dorință. Radamnes, care iubea pe Aida a cerut ca Amonosro și Aida să fie lăsați liberi. Marele preot Ramphis se opune la aceasta și povăștește pe rege de a nu-i lăsa liberi.
 Regele îi oferă, ce avea mai scump, mâna ficei sale și-l declară moștenitor în urma sa. Plecând cu toți rămâne Aida singură cu durerea și lacrimile ei.

„Aida“ la opera română din Cluj

Cluj, 4 Nov.

Aseară s'a reprezentat pe scena Teatrului Național, opera „Aida“ în 4 mari acte de A. Ghislanzoni și muzica de G. Verdi. Această operă, care prin jocul de scenă și muzica ei admirabilă au impresionat adânc întreaga asistență, face parte — sau cu drept putem afirma — este cea mai bună lucrare a maestrului Verdi. Felul cum se desfășoară acțiunea dela început până la sfârșit că trăiești clipe de acum mii de ani pe timpul Egiptenilor.
 În actul I palatul din Teba, unde locuia regele Egiptului (dl Tr. Gavrilăscu) cu întreaga curte. Egiptenii trăiau în conflict cu Etiopienii. Apare marele preot Ramphis (dl C. Ujeicu) însoțit de Radamnes (dl N. Apostolescu) și aduce regelui vestea că Etiopienii au intrat în Egipt și s'au îndreptat spre Teba. Radamnes înflăcărat vede visul său de a conduce armata înaintea ochilor săi. Amneris ficea regelui din Egipt (dna Lya Pop) iubește din adâncul inimii pe Radamnes. Acesta însă iubește pe sclava etiopiană, Aida (dna Nestorescu).
 Sosește regele cu alaiul și comunică vestea că Etiopienii sub conducerea lui Amonosro (dl Zoltan Szabo) tatăl Aidei, au intrat în Egipt și înaintea spre Teba. Regele impeternicește pe Radamnes cu conducerea oastei pentru apărarea țării și templurilor sfinte. Radamnes merge la Memphis, jură credință zeilor primind din partea marelui preot sabia sacră care să-i procure învingerea. Preoții și preotesele ridică ruga lor spre marele Ftha ca să protejeze pe acei ce pleacă la luptă.
 În actul II. Amneris înconjurată de sclavele ei așteaptă cu nerăbdare pe eroul Radamnes care plin de victorie se reîntoarce la Teba. Sosește Aida! Amneris care știa că Aida iubește pe Radamnes și care era geloasă, îi comunică vestea că Radamnes a murit în război. Aida la auzul acestor vorbe trădează dragostea ce o simte pentru belucide Amneris și jură răzburare. Sosește Radamnes plin cu prăzi din război. I se face o primire strălucită. Regele îi jură că-i va face orice dorință. Radamnes, care iubea pe Aida a cerut ca Amonosro și Aida să fie lăsați liberi. Marele preot Ramphis se opune la aceasta și povăștește pe rege de a nu-i lăsa liberi.
 Regele îi oferă, ce avea mai scump, mâna ficei sale și-l declară moștenitor în urma sa. Plecând cu toți rămâne Aida singură cu durerea și lacrimile ei.

„Aida“ la opera română din Cluj

Cluj, 4 Nov.

Aseară s'a reprezentat pe scena Teatrului Național, opera „Aida“ în 4 mari acte de A. Ghislanzoni și muzica de G. Verdi. Această operă, care prin jocul de scenă și muzica ei admirabilă au impresionat adânc întreaga asistență, face parte — sau cu drept putem afirma — este cea mai bună lucrare a maestrului Verdi. Felul cum se desfășoară acțiunea dela început până la sfârșit că trăiești clipe de acum mii de ani pe timpul Egiptenilor.
 În actul I palatul din Teba, unde locuia regele Egiptului (dl Tr. Gavrilăscu) cu întreaga curte. Egiptenii trăiau în conflict cu Etiopienii. Apare marele preot Ramphis (dl C. Ujeicu) însoțit de Radamnes (dl N. Apostolescu) și aduce regelui vestea că Etiopienii au intrat în Egipt și s'au îndreptat spre Teba. Radamnes înflăcărat vede visul său de a conduce armata înaintea ochilor săi. Amneris ficea regelui din Egipt (dna Lya Pop) iubește din adâncul inimii pe Radamnes. Acesta însă iubește pe sclava etiopiană, Aida (dna Nestorescu).
 Sosește regele cu alaiul și comunică vestea că Etiopienii sub conducerea lui Amonosro (dl Zoltan Szabo) tatăl Aidei, au intrat în Egipt și înaintea spre Teba. Regele impeternicește pe Radamnes cu conducerea oastei pentru apărarea țării și templurilor sfinte. Radamnes merge la Memphis, jură credință zeilor primind din partea marelui preot sabia sacră care să-i procure învingerea. Preoții și preotesele ridică ruga lor spre marele Ftha ca să protejeze pe acei ce pleacă la luptă.
 În actul II. Amneris înconjurată de sclavele ei așteaptă cu nerăbdare pe eroul Radamnes care plin de victorie se reîntoarce la Teba. Sosește Aida! Amneris care știa că Aida iubește pe Radamnes și care era geloasă, îi comunică vestea că Radamnes a murit în război. Aida la auzul acestor vorbe trădează dragostea ce o simte pentru belucide Amneris și jură răzburare. Sosește Radamnes plin cu prăzi din război. I se face o primire strălucită. Regele îi jură că-i va face orice dorință. Radamnes, care iubea pe Aida a cerut ca Amonosro și Aida să fie lăsați liberi. Marele preot Ramphis se opune la aceasta și povăștește pe rege de a nu-i lăsa liberi.
 Regele îi oferă, ce avea mai scump, mâna ficei sale și-l declară moștenitor în urma sa. Plecând cu toți rămâne Aida singură cu durerea și lacrimile ei.

Buletinul parlamentar

Ședința dela 4 Noembrie.

CAMERA

După comunicările părintelui Mau, cerând completarea listelor electorale în nouile ținuturi și a d-lui Sufley, arătând imoralitatea care domnește la conducerea orfelinatelor, a luat cuvântul d. general Văitoianu. Ministrul comunicațiilor răspunzând d-lui dr. Lupu, arată că va ordona o anchetă pentru stabilirea autenticității telegramelor dela Moscova. Răspunzând altor comunicări, ministrul comunicațiilor permite înlocuirea vagoanelor defecte de călători pe linia Turnu-Măgurele-București și precizează că reducerea de 75 la sută la căile ferate pentru funcționarii publici va fi rezolvată prin noua lege de organizare a căilor ferate.

La discuția la mesaj a vorbit d. Betianu, despre administrația Basarabiei, d. dr. Anton Ionescu, care analizând atitudinea opoziției, a acuzat de antidinasticism partidul țărănesc, dând astfel prilej d-lui dr. Lupu să facă următoarea declarație:
„Făcând tineretului liberal de aci mă somează să-mi spun cuvântul, iată, că partidul țărănesc susține monarhia constituțională, în împrejurările din țara noastră.”

SENATUL

Prezidează d. Tony Iliescu care anunță pentru Vineri alegerea noului mitropolit al Bucovinei.

La mesaj vorbește d. Irimescu insistând în special asupra unor nereguli comise la improprietărire.

D. Alex. Aciu, din partidul național, a arătat nevoia respectării actului dela Alba Iulia, singurul mijloc de a consolida relațiile cu minoritățile etnice.

Ședința dela 5 Noembrie

Camera

D. președinte A. ORLEANU a deschis ședința la ora 3 și 10 d. a. în prezența pe banca ministerială a d-lor N. N. Săveanu și N. D. Chirculescu.

În lipsă de comunicări se intră în ordinea de zi.

Cazul orfelinatului „Principesa Elisabeta”

D. ministru al sănătății publice și ocrotitorilor sociale N. N. SAVEANU, răspunzând comunicării făcute de d. dr. C. Sufley (Cetatea-Albă, privitoare la conducerea orfelinatului „Principesa Elisabeta” declară că d-sa a dispus îndepărtarea imediată dela

directia orfelinatului a d-nei Clonaru și a luat măsuri ca această domnă, care a îngăduit soțului său să săvârșescă fapte infamante, să fie exclusă din rândul conducătorilor de orfelinate pentru totdeauna.

Senatul

D. Gr. Vasiliu deschide ședința la 3-50 Pe banca ministerială d-nii Lapedatu și Văitoianu.

Comunicări

D. P. IRIMESCU cere dosarul relativ la exproprierea moșiei Dumbrăveni (Botoșani).

D. TRUFIN interpelează pe d. ministru al instrucțiunii, cu privire la cele petrecute la orfelinatul din calea Șerban Vodă.

Transporturile pe C. F. R.

D. MIHALESCU cere desființarea regională C. F. R. dela Craiova. Această regională mai rău întârzie transporturile. D-sa arată că podgoreni dela Drăgășani suferă din cauza tembelismului dela acea regională.

D. gen. VAITOIANU ministrul comunicațiilor, spune prin noua organizare a căilor ferate, este vorba să se desființeze toate direcțiile regionale, care au ajuns niște organe moarte și de întârziere a transporturilor.

În ce privește cazul concret semnalat de d. senator Mihălescu, d. ministru arată că nu numai la Drăgășani dar și la Odobești s-au aglomerat depozite mari de vinuri cari așteaptă să fie transportate. Ce se întâmplă însă? În mai toate stațiunile s-au depozitat mari cantități de sf-clă, iar în Ardeal stocuri considerabile de mere. Era natural să dăm preferință acestor transporturi înaintea vinului întrucât atât sfecla cât și merele sunt supuse stricăciunii și am căutat să evităm ca producția națională să fie păgubită mai ales că în anul acesta atât producția sfeclei cât și a merelor este din fericire foarte abundentă.

Acum transporturile de sfeclă și mere sunt pe sfârșite și imediat vom da satisfacție producătorilor și producătorilor de cereale (apl.)

Discuția la mesaj

Se trece la ordinea zilei și se continuă discuția la mesaj.

D. POSTOLACHE vorbește de situația din Basarabia și condamnă felul cum este administrată această provincie.

Cronica politică externă

Deschiderea sesiunii parlamentare în Franța

— Prima ședință. —

Paris, 5. — Eri a fost deschisă sesiunea parlamentară. Camera discută ordinea de zi. Dl Clementel afirmă că echilibrarea bugetului dovedește sincera hotărâre a guvernului de-a menține creditul Franței. Dl Clementel arată că după propunerea d-lui Herriot, Camera va discuta Vineri interpelările privitoare la scumpirea vieții. Toate celelalte interpelări vor fi amânate.

Dl Cachin reproșează guvernului și comisiunii financiare că a prezentat un buget insuficient pregătit.

Dl Héraud, deputatul Senei, cere să se voteze cheltuielile numai după ce se vor găsi veniturile corespunzătoare.

Dl Herriot replică că este indispensabil să se voteze întâi cheltuielile pentru adoptarea veniturilor corespunzătoare.

Camera votează cu 308 contra 140 voturi propunerea comisiunii de-a începe mâine discutarea bugetului.

În legătură cu amânarea interpelărilor se produce tumult. Dl Herriot pune chestiunea de încredere. Camera decide cu 410 contra 173 de voturi amânarea interpelărilor.

Dl Herriot a depus în Cameră un proiect de lege relativ la reprimarea speculației ilicite. (Rador).

America și creditele pentru Europa

Paris, 5. — Din Washington se anunță, că în cercurile oficiale americane se afirmă că Statele-Unite continuă să privească în mod favorabil acordarea de credite pentru Europa în scop de ameliorare a condițiilor monetare, precum și pentru restabilirea situației economice. În schimb nu pot fi aprobate împrumuturile pentru scopuri militare.

Coolidge, președinte al Stateilor-Unite

New-York 5. — Coolidge a fost ales președinte al Stateilor-Unite.

Paris 5. — Din New-York se anunță primele rezultate relative la alegerile prezidențiale din Statele-Unite. La Dewshoff și Massachusetts, Coolidge a obținut 28 de mandate, iar Dawes patru. La Somerset și Vermont toate voturile sunt în favoarea lui Coolidge.

Din rezultatele cunoscute până acum, reiese că Coolidge rămâne pretutindeni în ca-

pul listei. Statul de sud și New-York, favorizează candidatura lui Dawes. Senatorul La Follette a obținut foarte puține voturi.

Guvernul Baldwin în Anglia

Macdonald a demisionat. — Regele a însărcinat pe Baldwin cu formarea guvernului.

Londra 5. — Dl Macdonald a prezentat ieri seară regelui demisia guvernului. Regele a acceptat demisia și a chemat imediat pe dl Baldwin, care a acceptat formarea noului guvern.

Londra 5. — Dl Baldwin a declarat ziaristilor, că lista membrilor cari vor compune noul guvern, va fi publicată la 7 c.

Londra 5. — La plecarea miniștrilor laburisti dela cel din urmă consiliu ei au fost salutați cu însuflețire de membrii partidului laburist.

Nouii arestări în Capitală

In legătură cu complotul terorist.

În urma întinselor cercetări cari s-au făcut în ultimele zile, siguranța generală și autoritățile militare au făcut o descoperire senzațională, operând și două arestări.

Declarațiile celor arestați au pus autoritățile militare și civile în posesia firului întregii afaceri.

E vorba, — după cum am scris în numărul nostru trecut, — de o vastă organizație teroristă care intenționa să ridice viața unora din membrii guvernului și a mai multor fruntași ai opoziției.

S'a făcut încă 7 arestări până azi dimineață. Azi după amiază se vor mai opera noui arestări.

Cu acest prilej s'au descoperit numeroase dovezi scrise precum și documente incendiare.

Instrucția și cercetările se fac cu multă asiduitate de siguranța generală în unire cu parchetul militar.

Spre a nu se stăneni mersul cercetărilor se păstrează deocamdată o mare discrețiune.

În două trei zile însă, se vor ști toate amănuntele în legătură cu descoperirea acestei organizații teroriste.

Economice.

Plățile în valută forte

Oficiul plăților particulare în monedă străină ne trimite următoarea înștiințare:

Se atrage serioasă atenție tuturor debitorilor în valută străină, ale căror datorii și mod de plată a fost stabilit prin hotărârile Oficiului, ca potrivit convențiilor, legilor și dispozitivului hotărârilor, sunt obligați a achita ratele la termenele indicate, sub sancțiunea pierderii beneficiului termenului. Acei cari nu se vor conforma acestor dispozițiuni, vor putea, la cererea creditorilor, să fie declarați decăzuți și executați imediat pentru totalitatea creanței, în întreaga lor avere, sau să fie declarați în stare de faliment.

Astfel acei debitori prin nerespectarea acordului ce au solicitat — în afara de neajunsul ce vor face în general tuturor debitorilor, slăbind încrederea creditorilor — își vor provoca singuri dezastrul pentru evitarea căruia au cerut și obținut sprijin din toate părțile.

Debitorii să ia bine aminte.

Dela Creditul Industrial Mica industrie va fi ajutată

Eri după amiază a avut loc o nouă ședință a consiliului „Credintului Industrial” sub președinția d-lui Oskar Chiriacescu.

Au luat parte d-nii M. Oromolu, dr. Ștefan Cerkez, Wladimir Athanasovici, A. Saligny, ing. Manoilescu, Gr. Eremia, Cezar Popescu directorii Industriei, Rudolf Tois, Victor Slăvescu, Sculy Logoteti și N. Angheliescu.

S'a luat în discuție chestiunea micii industrii care va fi ajutată. Asupra modalităților, acordării creditelor s'au făcut diferite propuneri fără a se lua hotărâri definitive.

Se vor crea două categorii distincte, una pentru meseriași și alta pentru mica industrie propriu zisă.

Asupra quantumului sumelor ce vor fi acordate nu s'a stabilit nimic precis.

„Credintul industrial” va face o serie de anchete pentru a stabili nevoile micii industrii în fiecare județ.

În ședințele viitoare se vor lua hotărâri definitive în această chestiune care interesează în gradul cel mai înalt mica industrie dela noi.

Expoziția zootehnică din Timișoara

La Timișoara s'a deschis Sămbătă o expoziție zootehnică și de economie casnică.

Din partea guvernului a asistat dl general Traian Moșoiu.

În Banat zootehnică este extrem de des-

voltată. În special razele Pinzgau și Simenthal sunt foarte răspândite.

Premiile pentru vitele expuse le-a câștigat comuna Nicolint.

În ce privește razele de cai, și în această privință Banatul e fruntaș. La această expoziție țirani banățeni au expus cai de cea mai pură rasă și de o deosebită frumusețe. Și aici a câștigat premiile tot comuna Nicolint.

În aceeași zi, la Răcășdia s'a deschis o expoziție de economie casnică.

Achitarea datoriilor interne

Ministerul de finanțe a deschis un credit extraordinar de 450 milioane lei, din care a început să se facă plata creanțelor vechii rămase din anul 1919 și până în anul 1923.

În ce privește exercițiul 1923, ziarul nostru a anunțat la timp lichidarea definitivă a exercițiului și modalitățile în care se efectuează această lichidare.

Toate aceste creanțe vechi vor fi dar achitate în tot cursul anului curent, și se speră că în cursul anului 1925, vor fi plătite toate datoriile interne pe cari le au neachitate de mai mulți ani diferite departamente.

O conferință româno-ungară

Suntem informați că în curând se va întruni la București o conferință româno-ungară, care să discute câteva articole din tratatul de pace de la Trianon, prin cari se stipulează remiterea și împărțirea între noi și Ungaria a legatelor, donațiilor, burselor, fundațiilor de orice fel și a averilor colectivităților atunci când resortanții români ar avea vre-un drept asupra acestor fonduri.

Bineînțeles că articolele citate din tratatul de pace dela Trianon vizează acele averi cari se află pe teritoriul actual al Ungariei și au fost administrate de organe ce se găsesc și acum în Ungaria.

Piața cerealelor

În străinătate, piața calmă. În țară: orzul neglijat, ovăz și grâu neschimbat, porumbul cald.

Cerealele au cotat la:
BRĂILA: orz 64000 lei, ovăz 53000 lei, fasole 100000 lei, grâu 77000 lei, porumb 51500 lei vagonul, bordo.

GALATI: orz 64000 lei, ovăz 53200 lei, fasole 101000 lei, grâu 77000 lei, porumb nou 51500 lei vagonul, bordo.

TULCEA: orz 64000 lei, porumb nou 51500 lei, bordo, vagonul.

ISMAIL: orz 63000 lei, porumb nou 51500

lei, grâu — lei, ovăz 53000 lei, bordo.

CONSTANȚA: orz 64000 lei, fasole 102000 lei, porumb nou lei, grâu 79000 lei vagonul, bordo.

CALARĂȘI: ovăz 49000 lei, porumb nou 48500 lei, fasole 96000 vagonul, bordo.

GIURGIU: porumb nou 48500 lei, fasole 96000 lei vagonul.

OLTENIȚA: porumb nou 48500 lei, fasole 96000 lei vagonul.

Recolta Bulgăriei

Sofia. — Recolta din anul acesta mult sub nivelul celui din anul precedent. Suprafețele semănate au fost mici. Nu s'a putut semăna mult din vremea nefavorabile. Terenurile rămase rate au fost apoi semănate cu sfeclă și cu plante oleaginoase. Acesta s'au recoltat: 5 milioane quintale metrice grâu, 837.000 metrice secară, 1.334.000 quintale orz, 726.000 quintale metrice ovăz, 73.000 quintale metrice porumb, 314.000 metrice fasole.

Devizele și valute

Rador, 6 Noembrie.

Zürich: Deschiderea: Inchiderea

Berlin: 123.50 —

Amsterdam: 206.45 —

New-York: 518,75 —

Londra: 2371. — —

Paris: 2705. — —

Milano: 2257,75 —

Praga: 1546,25 —

Budapesta: 68. — —

Belgrad: 755. — —

București: 290. — —

Varșovia: 100. — —

Viena: 73,25 —

București Inchiderea: Paris 9.40, 817, Berlin —, Newyork 179. —, München 34.50, Viena 25.25, Praga 55. —, pesta —

Valute: Napoleo: 720, Marca de aur: 120, lira turcească 98, font englez 81, francez 9.60, franc elvețian 35. —, dracm: 330, dinar 260, Golar 177.50, austriacă 26. —, coroana maghiară 23, col 530, Marca polonă 32. —

Tipografia „Aradul”

aranjată cu cele mai moderne mașini de tipar și cele mai moderne litere pentru pregătirea tuturor lucrărilor aparținătoare acestei branșe, precum: reviste literare, anuare școlare, invitări de cununie, botez, petreceri, bilete de vizită, etc. etc.

Tipografia Aradul S. P. A.
ARAD, Bul. Reg. Maria 12. (În curte la dreapta)